

HoNOS

Health of the Nation Outcome Scales
(Resultatskalaer for folkesundheden)

Dansk oversættelse
Juni 1997

Psykiatrisk Forskningsenhed
Psykiatrisk afdeling P
Hillerød Sygehus
Dyrehavevej 48
3400 Hillerød
Danmark
Tel: (+45) 4829 3360
Fax: (+45) 4226 3877

Den oprindelige engelske udgave:

HoNOS 1997

Forfattere: John Wing, Roy Curtis, Anne Beevor

Royal College of Psychiatrists Research Unit, 11 Grosvenor Crescent,
London SW1X 7EE, England

Bestilling og finansiering: Det britiske Sundhedsministerium

Kort oversigt over bedømmelsesvejledningen:

1. Bedøm hver skala i rækkefølgen fra 1 til 12
2. **Undlad** at medtage oplysninger, der er bedømt under et tidligere item undtagen item 10, som er en generel bedømmelse.
3. **Bedøm DET MEST ALVORLIGE** problem, der er opstået i den periode, der er ratet.
4. **Alle skalaer** følger formatet
 - 0 = intet problem
 - 1 = mindre problem, der ikke kræver handling
 - 2 = lettere problem, som dog er klart til stede
 - 3 = moderat alvorligt problem
 - 4 = alvorligt til meget alvorligt problem

Definitioner til HoNOS Scoringsark

Hvis oplysningerne ikke er til rådighed, skrives 9

1. Overaktiv, aggressiv, urolig eller sindsoprevet tilstand

Medtag enhver sådan adfærd uanset årsag (f.eks. narkotika, alkohol, demens, psykose, depression, m.v.).

Medtag ikke bizar adfærd, der bedømmes i Item 6.

- 0 Intet problem af denne art i den periode, der er ratet.
- 1 Irritabilitet, skænderier, rastløshed, m.v., som ikke kræver handling.
- 2 Medtag aggressive gestus, skubben eller plagsom adfærd overfor andre; trusler eller verbal aggression; lettere skader på ejendom (f.eks. ituslået kop, vindue); markant overaktivitet eller sindsoprivelse.
- 3 Fysisk aggressiv mod andre personer eller mod dyr (ikke så alvorligt som beskrevet i "4"); truende adfærd; alvorligere overaktivitet eller ødelæggelse af ejendom.
- 4 Mindst et alvorligt fysisk angreb på andre personer eller på dyr; ødelæggende på ejendom (f.eks. brandstiftelse); alvorlig skræmmende eller obskøn adfærd.

2. Selvforskyldt skade, som ikke skyldes en ulykke

Medtag ikke selvforskyldt skade, som skyldes en ulykke (f.eks. på grund af demens eller alvorlige indlæringsvanskeligheder); det kognitive problem bedømmes i Item 4 og skaden i Item 5.

Medtag ikke sygdom eller skade, der er en direkte konsekvens af brug af narkotika/ alkohol, som bedømmes i Item 3 (f.eks. bedømmes levercirrhose eller skader som følge af spirituskørsel i Item 5).

- 0 Intet problem af denne art i den periode, der er ratet.
- 1 Forbigående tanker om at gøre en ende på det hele, men kun lille risiko i perioden; ingen selvfortræd.
- 2 Lettere risiko i perioden; medtag ufarlig selvbeskadigelse (f.eks. at patienten har lavet småridser i håndledet).
- 3 Moderat til alvorlig risiko for forsætlig, selvforskyldt skade i perioden; medtag forberedende handlinger som (f.eks. at samle tabletter sammen).
- 4 Alvorligt ment selvmordsforsøg og/eller alvorlig, forsætlig, selvforskyldt skade i perioden.

Hvis oplysningerne ikke er til rådighed, skrives 9

3. Problematisk alkohol- eller narkotikaforbrug

Medtag ikke aggressiv/destruktiv adfærd, der skyldes brug af alkohol eller narkotika, der bedømmes i Item 1.

Medtag ikke fysisk sygdom eller funktionsnedsættelse, der skyldes brug af alkohol eller narkotika, der bedømmes i Item 5.

- 0 Intet problem af denne art i den periode, der er ratet.
- 1 En noget overdreven nydelse, men inden for de sociale normer.
- 2 Tab af kontrol med alkohol- eller narkotikaindtagelse, men ikke alvorligt afhængig.
- 3 Markant trang til eller afhængighed af alkohol eller narkotika med hyppigt tab af kontrol; tager chancer under indflydelse af dette m.v.
- 4 Invalideret på grund af alkohol/narkotikaproblem.

4. Kognitive problemer

Medtag problemer med hukommelse, orientering og forståelse i forbindelse med enhver sygdom: indlæringsvanskeligheder, demens, skizofreni, m.v.

Medtag ikke midlertidige problemer (f.eks. tømmermænd), der skyldes brug af narkotika/alkohol, der bedømmes i Item 3.

- 0 Intet problem af denne art i den periode, der er ratet.
- 1 Mindre problemer med hukommelse eller forståelse (f.eks. glemmer undertiden navne).
- 2 Lettere, men klart problem (f.eks. kunne ikke finde vej et velkendt sted eller kunne ikke genkende en velkendt person); nogle gange forvirret over enkle beslutninger.
- 3 Markant tab af evne til at orientere sig i tid, rum eller m.h.t. personer, forvirret af dagligdags begivenheder; talen er nogle gange usammenhængende; mental sløvhed.
- 4 Alvorligt tab af evne til at orientere sig i tid, rum eller m.h.t. personer (f.eks. er ikke i stand til at genkende pårørende), i fare for at komme ud for ulykker; talen uforståelig; uklarhed eller stupor.

Hvis oplysningerne ikke er til rådighed, skrives 9

5. Fysisk sygdom eller problemer p.g.a. funktionsnedsættelse

Medtag sygdom eller funktionsnedsættelse, uanset årsag, der begrænser eller forhindrer bevægelse eller svækker syn eller hørelse eller på anden måde griber ind i personlige funktioner.

Medtag bivirkninger fra medicinsk behandling; virkninger af brug af narkotika/alkohol; fysiske funktionsnedsættelser, der skyldes ulykker eller selvforskyldt skade forbundet med kognitive problemer; spirituskørsel, m.v.

Medtag ikke mentale problemer eller adfærdsproblemer, der bedømmes i Item 4.

- 0 Intet fysisk helbredsproblem i den periode, der er ratet.
- 1 Mindre helbredsproblemer i løbet af perioden (f.eks. forkølelse, ikke-alvorligt fald, m.v.).
- 2 Fysisk helbredsproblem som medfører lettere begrænsning i bevægelighed og aktivitet.
- 3 Moderat begrænsning i aktivitet på grund af fysisk helbredsproblem.
- 4 Alvorlig eller fuldstændig invaliditet på grund af fysisk helbredsproblem.

6. Problemer i forbindelse med hallucinationer og vrangforestillinger

Medtag hallucinationer og vrangforestillinger uanset diagnosen.

Medtag sær og bizar adfærd i forbindelse med hallucinationer eller vrangforestillinger.

Medtag ikke aggressiv, destruktiv eller overaktiv adfærd, som tilskrives hallucinationer eller vrangforestillinger, der bedømmes i Item 1.

- 0 Ingen tegn på hallucinationer eller vrangforestillinger i den periode, der er ratet.
- 1 Noget sære eller excentriske overbevisninger, der ikke er i overensstemmelse med kulturelle normer.
- 2 Vrangforestillinger eller hallucinationer (f.eks. stemmer, syner) er tilstede, men generer kun i lettere grad patienten eller viser sig kun lidt i bizar adfærd, d.v.s. klinisk tilstede, men i lettere form.
- 3 Markant optagethed af vrangforestillinger eller hallucinationer, der generer patienten meget og/eller viser sig i åbenbar bizar adfærd, d.v.s. moderat alvorligt klinisk problem.
- 4 Den psykiske tilstand og adfærd er alvorligt og negativt påvirket af vrangforestillinger eller hallucinationer, med alvorlig indvirkning på patienten.

Hvis oplysningerne ikke er til rådighed, skrives 9

7. Problemer med nedtrykt sindsstemning

Medtag ikke overaktivitet eller sindsoprivelse, der bedømmes i Item 1.

Medtag ikke selvmordstanker eller -forsøg, der bedømmes i Item 2.

Medtag ikke vrangforestillinger eller hallucinationer, der bedømmes i Item 6.

- 0 Intet problem forbundet med nedtrykt sindsstemning i den periode, der er ratet.
- 1 Trist; eller mindre stemningssvingninger.
- 2 Lettere, men tydelig depression og gener (f.eks. skyldfølelser; tab af selvagtelse).
- 3 Depression med uhensigtsmæssige selvbebrejdelser, optaget af skyldfølelser.
- 4 Alvorlig eller meget alvorlig depression med skyldfølelse eller selvanklager.

8. Andre psykiske og adfærdsmæssige problemer

Bedøm kun det alvorligste kliniske problem, der ikke er behandlet i Item 6 og 7 som følger:
 Angiv problemtypen ved at indsætte det relevante bogstav: A fobisk; B angst; C obsessiv-kompulsiv; D psykisk anspændthed/spænding; E dissociativ; F somatoform;
G spiseforstyrrelse; H søvn; I seksuel; J andet, angiv nærmere.

- 0 Ingen tegn på nogen af disse problemer i den periode, der er ratet.
- 1 Kun mindre problemer.
- 2 Problem som er klinisk tilstede i let grad (f.eks. har patienten til en vis grad kontrol).
- 3 Lejlighedsvis alvorligt anfald eller lidelse med tab af kontrol (f.eks. må helt undgå angstfremkaldende situationer; bede en nabo om hjælp, m.v.), d.v.s. moderat alvorligt problem.
- 4 Alvorligt problem som dominerer de fleste aktiviteter.

Hvis oplysningerne ikke er til rådighed, skrives 9

9. Problemer med sociale relationer

Bedøm patientens alvorligste problem i forbindelse med aktiv eller passiv tilbagetrækning fra sociale relationer og/eller ikke-støttende, destruktive eller selvskadelige relationer.

- 0 Intet betydningsfuldt problem i den periode, der er ratet.
- 1 Kun mindre problemer.
- 2 Klart problem med at indgå eller opretholde relationer, der giver opbakning; patienten beklager sig og/eller problemerne er tydelige for andre.
- 3 Vedvarende, stort problem på grund af aktiv eller passiv tilbagetrækning fra sociale relationer og/eller på grund af relationer, som kun giver lidt eller ingen trøst eller støtte.
- 4 Alvorlig og lidelsesfuld social isolation på grund af manglende evne til at kommunikere socialt og/eller tilbagetrækning fra sociale relationer.

10. Problemer med daglige gøremål

Bedøm det overordnede funktionsniveau ved daglige gøremål (ADL) (f.eks. problemer med basale aktiviteter i forbindelse med personlig pleje som at spise, at vaske sig, at klæde sig på, at gå på toilet; også komplekse færdigheder som at lægge og følge budget, at skaffe et sted at bo, beskæftigelse og fritid, mobilitet og brug af transport, indkøb, personlig udvikling, m.v.). Medtag enhver mangel på motivation til at benytte sig af mulighederne for selvhjælp, da dette medvirker til et samlet dårligere funktionsniveau. Medtag ikke mangel på muligheder for at udøve intakte kunnen og færdigheder, der bedømmes i Item 11 og 12.

- 0 Intet problem i perioden; god evne til at fungere på alle områder.
- 1 Kun mindre problemer (f.eks. patienten er uordentlig, uorganiseret).
- 2 Personlig pleje tilstrækkelig, men store mangler ved udførelsen af en eller flere komplekse færdigheder (se ovenfor).
- 3 Stort problem på et eller flere områder inden for den personlige pleje (at spise, at vaske sig, at klæde sig på, at gå på toilet) såvel som anselig manglende evne til at udføre flere komplekse færdigheder.
- 4 Alvorlig funktionsnedsættelse eller manglende kunnen inden for alle eller næsten alle områder af den personlige pleje og komplekse færdigheder.

Hvis oplysningerne ikke er til rådighed, skrives 9

11. Problemer med levevilkår

Bedøm den overordnede sværhedsgrad af problemer med kvaliteten af levevilkår og den daglige hjemlige rutine.

Bliver de basale fornødenheder opfyldt (varme, lys, hygiejne)? Hvis ja, er der hjælp til at klare manglende kunnen og findes der et valg af muligheder for at bruge færdigheder og udvikle nye?

Bedøm ikke graden af selve funktionsnedsættelsen, som bedømmes i Item 10.

NB: Bedøm patientens sædvanlige bolig. Såfremt patienten er indlagt på intensiv afdeling, bedømmes hjemmeboligen. Såfremt oplysningerne ikke er til rådighed, skrives 9.

- 0 Bolig og levevilkår er acceptable; er gode til at holde enhver funktionsnedsættelse bedømt i Item 10 på det lavest mulige niveau, og støttende for selv-hjælp.
- 1 Boligen er rimelig acceptabel, selv om der er mindre eller forbigående problemer (f.eks. ikke ideel beliggenhed, ikke det foretrukne valg, kan ikke lide maden, m.v.).
- 2 Betydeligt problem med et eller flere omsorgsmetoder i boligen og/eller boligfunktioner (f.eks. begrænset udvalg; personale eller husstand har ringe forståelse for, hvordan funktionsnedsættelsen kan begrænses, eller hvordan de kan hjælpe patienten med at bruge eller udvikle nye eller intakte færdigheder).
- 3 Mange foruroligende problemer m.h.t. bolig (f.eks. nogle basale fornødenheder mangler); boligmiljøet har minimale eller ingen faciliteter til at forbedre patientens selvstændighed.
- 4 Boligen er uacceptabel (f.eks. mangel på basale fornødenheder, patienten er i fare for at blive sat på gaden, eller står uden tag over hovedet, eller levevilkårene er på anden måde utålelige), hvilket forværrer patientens problemer.

Hvis oplysningerne ikke er til rådighed, skrives 9

12. Problemer med beskæftigelse og aktiviteter

Bedøm den overordnede grad af problemer m.h.t. kvaliteten af miljøet i dagtimerne. Findes der hjælp til at klare funktionsnedsættelser, og muligheder for at opretholde eller forbedre beskæftigelsesmæssige og rekreative færdigheder og aktiviteter? Overvej faktorer såsom stigma, mangel på kvalificeret personale, adgang til støttefaciliteter (f.eks. bemanning og udstyr på dagcentre, værksteder, sociale klubber, m.v.).

Bedøm ikke graden af selve funktionsnedsættelsen, der bedømmes i Item 10.

NB: Bedøm patientens sædvanlige situation. Såfremt patienten er indlagt på intensiv afdeling, bedømmes aktiviteter i perioden før indlæggelsen. Såfremt oplysningerne ikke er til rådighed, skrives 9.

- 0 Patientens miljø i dagtimerne er acceptabelt: er god til at holde enhver funktionsnedsættelse bedømt i Item 10 på det lavest mulige niveau, og støttende for selv-hjælp.
- 1 Mindre eller midlertidige problemer (f.eks. for sent udbetalt løn); rimelige faciliteter til rådighed, men ikke altid på det ønskede tidspunkt, m.v.
- 2 Begrænset udvalg af aktiviteter; mangel på rimelig tolerance (f.eks. uretfærdigt nægtet adgang til offentligt bibliotek eller badeanstalt, m.v.); handicappet p.g.a. mangel på en permanent adresse; utilstrækkelig støtte fra den person der tager sig af patienten hjemme eller fra det professionelle personale; hjælpsomt miljø i dagtimerne er til rådighed, men i et meget begrænset antal timer.
- 3 Markant mangel på kompetent faglig hjælp til at minimere graden af den eksisterende funktionsnedsættelse; ingen muligheder for at bruge intakte færdigheder eller udvikle nye; ufaglært pleje er ikke nemt at få fat i.
- 4 Mangel på enhver mulighed for aktiviteter i dagtimerne forværrer patientens problemer.

HoNOS Scoringsark

Hvis oplysningerne ikke er til rådighed, skrives 9

1	Overaktiv, aggressiv, urolig eller ophidset adfærd	0 1 2 3 4
2	Selvforskyldt skade, som ikke skyldes en ulykke	0 1 2 3 4
3	Problematisk alkohol- eller narkotikaforbrug	0 1 2 3 4
4	Kognitive problemer	0 1 2 3 4
5	Fysisk sygdom eller problemer p.g.a. funktionsnedsættelse	0 1 2 3 4
6	Problemer i forbindelse med hallucinationer og vrangforestillinger	0 1 2 3 4
7	Problemer med nedtrykt sindsstemning	0 1 2 3 4
8	Andre psykiske og adfærdsmæssige problemer (angiv nærmere: A, B, C, D, E, F, G, H, I eller J)	0 1 2 3 4
9	Problemer med sociale relationer	0 1 2 3 4
10	Problemer med daglige gøremål	0 1 2 3 4
11	Problemer med levevilkår	0 1 2 3 4
12	Problemer med beskæftigelse og aktiviteter	0 1 2 3 4